

Početak srpnja 2005. godine otvoren je stalni postav etnologije muzeja Đakovštine

Prije iscrpne stručne elaboracije o stalnom postavu donosimo sadržaj letka tiskanog uoči otvaranja, te nekoliko fotografija sa otvaranja postava.

Muzej Đakovštine u Đakovu osnovan je 1951. godine, a 1952. godine otvoren je stalni postav u pet izložbenih prostorija. Izložen je arheološki materijal, predmeti kulturno-povijesne zbirke, te etnografska, uglavnom, tekstilna građa. Etnološka će građa od tada dijeliti sudbinu Muzeja koji je za vrijeme svoga postojanja promijenio nekoliko zgrada. Sadašnji prostor Muzeja nalazi se u Ulici Ante Starčevića 34, u zgradi bivšeg sjedišta Kraljevske kotarske oblasti. Masivno zidana jednokatnica na tom je mjestu sagrađena početkom 20. stoljeća kao sjedište Virovitičke podžupanije. Uz zgradu se nalazi veliki dvorišni prostor koji omogućava održavanje različitih manifestacija, ali i izgradnju novih objekata u sastavu Muzeja.

Stalni postav Etnološkog odjela u Muzeju Đakovštine u Đakovu, veličine 124 kvadratnih metara, smješten je u prizemlju, desno od glavnog ulaza. Etnološka građa je izložena u devet zasebnih, ali međusobno povezanih prostornih cjelina tako da je posjetiteljima omogućeno kružno kretanje. Predmetima u stalnom etnološkom postavu prikazani su svakodnevnica i blagdani hrvatskog seljaka u Đakovštini u razdoblju od sedamdesetih godina 19. do tridesetih godina 20. stoljeća. Najveći dio etnološke zbirke čine tekstili i odjevni predmeti koji su okosnica i poveznica u prikazu odabranih scena. Prva tematska cjelina prikazuje tekstilno rukotvorstvo, tradicijski tekstil, temeljno žensko i muško ruho i ukrašavanje. U sljedećem prostoru prikazan je djevojački ophod zvan *ljelje* vezan uz blagdan Duhova. Najznačajniji životni običaj, svadba, prikazan je scenom u sobi u kojoj se mladenka odijeva uz pomoć starije žene. Ostala svatovska događanja prikazana su fotografijama i ukrasnim predmetima. Pučka pobožnost i pogrebni običaji zasebna su cjelina. Izloženi su rekonstruirani drveni grobovi, ženski s utaknutim preslicama i vretenima, a muški s utaknutim helebardama i buzdovanima, kojima su se do pedesetih godina prošlog stoljeća obilježavali grobovi u Gorjanima. U sljedeća dva prostora prikazana su dva najvažnija godišnja običaja. Božićni je ciklus običaja prikazan scenom Badnjaka u Selcima Đakovačkim, a Uskrs dvjema svečano obučenim mladim ženama iz Piškorevaca na putu u crkvu.

Međuprostor je iskorišten za izlaganje predmeta, uglavnom raznovrsnog posuđa, vezanih uz tradicijsku prehranu. Gospodarstvo temeljeno na obradi zemlje i stočarstvu te obrti za potrebe i prema ukusu seljaka u Đakovštini zasebna su cjelina. Na izlazu iz postava prikazana je povijest Smotre folkloru Slavonije i Baranje Đakovački vezovi koja se tradicionalno, od 1967. godine održava u Đakovu krajem prvog tjedna mjeseca srpnja. U planiranim objektima koje će trebati izgraditi u dvorištu muzejske zgrade moći će se prikazati Muzeju darovana *štrikerska* radionica sa strojevima obrtnika Viktora Grgića, koji će se koristiti za potrebe muzejskih radionica.

Stalni etnološki postav Muzeja Đakovštine ostvaren je sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Grada Đakova. Zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način nesebično pomagali Muzeju tijekom rada na ovom projektu.

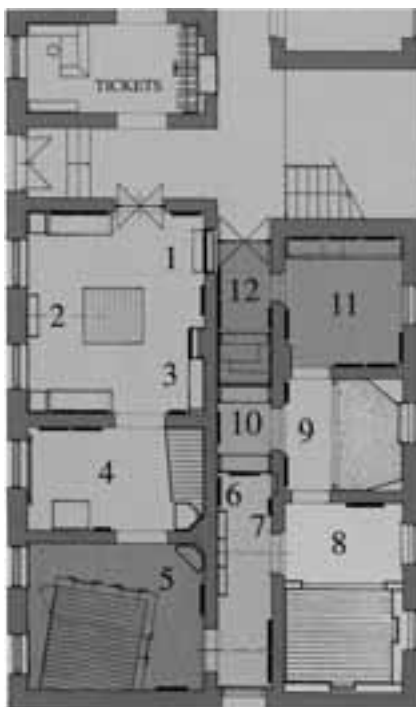
1. UNOŠENJE	7. POGREBNI OBIČAJ
2. TEKSTILNO RUKOTVORSTVO	8. BOŽIĆ
3. TRADICIJSKO GRAĐEVINSTVO	9. USKRŠ
4. DJEVOJAČKI OPHOD LJELJE	10. TRADICIJSKA PREHRANA
5. SVADBENI OBIČAJ	11. GOSPODARSTVO
6. PUČKA POBOŽNOST	12. ĐAKOVAČKI VEZIVI

The Museum of Đakovo region was established in Đakovo in 1951 and in 1952 a permanent display in five showrooms was set up. Archeological material, culture and historic collection items and ethnographic, mostly textile items have shared the destiny of the Museum, which has changed its location several times since the day it was founded. Today the Museum is located at 34 Ante Starčević Street, in former Royal country authorities building. A massive single-storey house was built there at the beginning of the 20th century. Next to the building there is a large garden area suitable for different events as well as for the construction of new museum buildings.

The permanent display of the Ethnological Department of the Museum of Đakovo Region, which covers an area of 124 square meters, is situated on the ground floor, to the right of the main entrance. Ethnological items are displayed in nine separate but interconnected exposition areas, so visitors can tour the Museum going from one room into another. The exhibited items represent everyday life and holidays of Croatian peasants in Đakovo region in the period between 1870s and 1930s. Textile and clothing articles, which form the basis and provide the link between selected scenes, constitute the largest part of the ethnological collection. The first thematic entity presents textile artifacts, traditional textile, basic women's and men's attire and clothing ornaments. The next exhibition area shows girl's procession called *ljelje* associated with Whitsuntide. The wedding, most significant event in one's life, is represented by a scene in which a bride is putting on clothes with the help of an elderly lady. Other wedding scenes are represented by photographs. The piety of the common people and funeral customs form a separate thematic entity. Reconstructed wooden tomb crosses, can also be seen: women's with distaffs and spindles and men's with halberds and maces wedged into them. They were used to mark graves in Gorjani until the fifties of the last century. In the next two display areas two most important annual customs are shown: the cycle of Christmas customs is represented by a Christmas Eve scene in Selci Đakovački, whereas two festively dressed young women from Piškorevci on their way to church represent Easter.

An interspace between the rooms holds objects, mainly various cooking utensils, associated with traditional eating habits. Economy based on the cultivating the land and cattle breeding, as well as artifacts produced for the needs and to the taste of peasants from Đakovo region, constitute a separate thematic entity. On the way out from the display area the history of *Đakovački vezovi* is shown. *Đakovački vezovi*, the folklore festival of the regions of Slavonija and Baranja, has been traditionally organized in Đakovo at the end of every first week in July since 1967. The buildings that are planned to be erected in the court of the Museum will house a knitting workshop with knitting machines donated of the Museum by a craftsman Viktor Grgić and in these rooms museum workshops will be organized.

The grounds for the permanent display of the Museum of Đakovo have been secured by the Ministry of Culture of the Republic of Croatia and the Town of Đakovo. We would like to express our gratitude to everyone who generously helped the Museum during this project.

1. INTRODUCTORY AREA	7. FUNERAL CUSTOMS
2. TEXTILE ARTIFACTS	8. CHRISTMAS
3. TRADITIONAL ARCHITECTURE	9. EASTER
4. GIRL'S PROCESSION - LJELJE	10. TRADITIONAL EATING HABITS
5. WEDDING CUSTOMS	11. ECONOMY
6. THE PIETY OF COMMON PEOPLE	12. ĐAKOVAČKI VEZIVI

Branka Uzelac